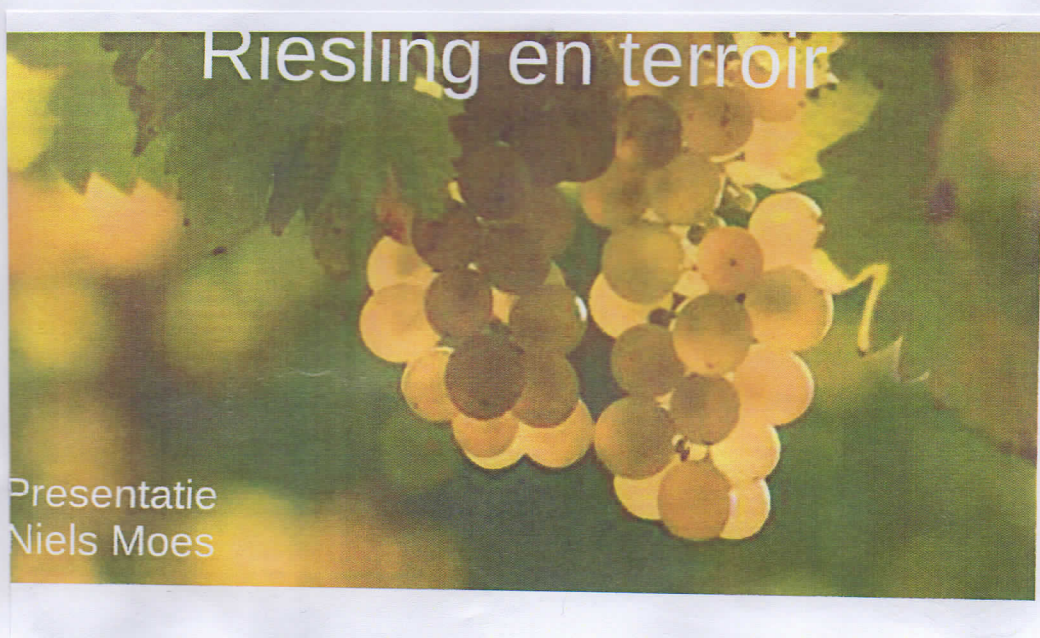

Het Gildeglas

Nr. 4
Maart
2022

RIESLING uit de NAHE

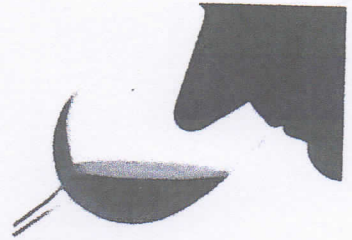

**PRESENTATIE :
NIELS MOES**

maandag 14 maart
afd. Utrecht

Met de neus in het glas

14 maart, nog even en het is lente, en daar past natuurlijk uitstekend een Riesling-proeverij bij. We hebben er even op moeten wachten, zowel op de lente maar vooral ook op het moment dat we weer vrij van alle beperkingen met de wijnliefhebbers konden samenkomen. Het resultaat was dan ook meteen merkbaar, een bijna volle bak. Niels Moes had zich bereid verklaard deze proeverij te gaan voorbereiden en de wijnen uit te zoeken, daarin was hij dan ook meer dan geslaagd zoals later bleek.

Onze voorzitter opende deze bijeenkomst met het verwelkomen van een aantal belangstellenden t.w. Ingeborg Krijgsman, Audrey Chou (NWG Amsterdam), Martin en Ineke Liempd, Ellis Eggens en Armand. Wij hopen ze ook nog bij andere proeverijen te mogen begroeten.

Zoals algemeen bekend mag worden verondersteld, zaterdag 23 april vieren we het 40-jarig (inmiddels 42)-jarig jubileum in Amersfoort, dat al twee keer moest worden uitgesteld wegens corona. Of er nog plaatsen beschikbaar zijn is mij niet bekend. Wat mij wel bekend is, is dat er voor het wijn-uitje (Limburg) in mei nog plaats is, maar wel in bescheiden mate, aanmelden dus!

Het werd tijd voor de presentatie van Niels die in eerste instantie had gekozen voor een zo'n breed mogelijk beeld te schetsen van de druif Riesling. Al snel bleek dat beeld veel te uitgebreid te zijn, dus koos hij voor het gebied Duitsland, maar ook dat bleek veel te breed. Gekozen werd er door hem voor één gebied, en daarvoor dan één wijnboer centraal te stellen.

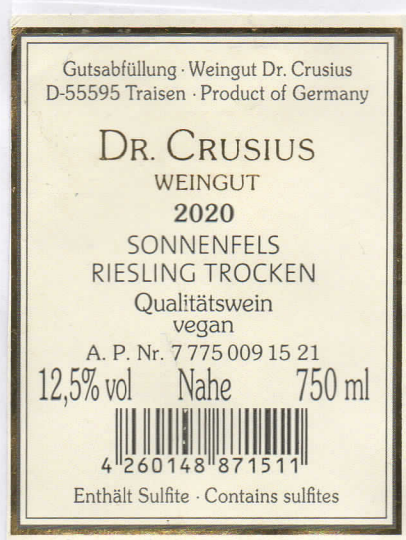
Het gebied werd de Nahe, de wijnboer Dr. Crusius uit het dorp Traisen. Waarom zo'n beperking? Dit Weingut bleek namelijk diverse wijngaarden te bezitten met een zo'n diverse bodemverschillen dat dit zeker interessant zou (kunnen) zijn, en dat bleek zeker het geval!

Enkele eigenschappen van de riesling druif

- Zeer oude druif, vele synoniemen
- Oudste vermelding: 3 maart 1435, Schloss Katzenelnbogen, Hessen
- Regner et al. (1998) DNA analyse toont aan dat de Riesling een nakomeling zou kunnen zijn van de Gouais blanc druif.
- Behoorlijk koude bestendig door de late knopvorming.
- Heeft de beste locaties nodig om goed uit te rijpen en economisch aantrekkelijk te zijn.

Het hele uitgebreide verslag met fraaie foto's en toelichtingen kunt u vinden op de site van de Afdeling Utrecht. Ik zal delen uit deze lezing in het proefverslag verwerken, alles, is gezien de hoeveelheid wel erg veel, zodat ik mij zal beperken tot enkele stukjes uit zijn presentatie. Niels had een grote hoeveelheid informatie verzameld die hij middels beeld en tekst aan ons presenteerde. Alles zat zeer gedegen in elkaar.

Het bleek dat deze druif, die vooral in Duitsland zijn grootste successen behaalde en nog steeds behaalt, en hier ook de mooiste resultaten boekt, mits er aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. In deze lezing bleek dat vooral de verschillende bodemsamenstellingen, ligging en klimaat erg belangrijk zijn (en natuurlijk de wijnmaker) om tot de hoogste kwaliteit te komen. In het nabije verleden kwamen vooral in Duitsland, maar ook elders, heel veel nieuwe druivensoorten om de hoek kijken, die echter in het algemeen één ding gemeen hadden, weinig inhoud en nog minder kwaliteit. Gelukkig ligt die periode achter ons en kunnen we nu genieten van vaak prachtige Rieslings.

De eerste te proeven wijn was een Sonnenfels 2020, een z.g. Gutswein die aan de voet staat van de kwaliteits-piramide. De druiven krijgen hier zoals de naam al suggereert veel zon. In ons glas een heldere lichtgele wijn met een neusje van bloedsinaasappel, appel, en frisheid. De wijn lagert op z.g. groot oud hout. En bezat een redelijk hoog zoet, met een frisse zuurgraad. Licht bittertje. Ongecompliceerde wijn, prettig glas. Wat heel plezierig was dat Niels had gezorgd voor fraaie kaarten waarop niet alleen de flessen waren afgebeeld, maar ook zuurgraad, restzoet en alcoholgehalte, alsmede de omschrijving van de wijngaard. Prima verzorgd.

We gaan een stapje omhoog met de volgende wijn, een z.g. Ortswein. Aangeplant aan de voet van de hoogste rotswand ten noorden van de Alpen, de z.g. Rotenfels. De gronden bestaan hier uit z.g. Rhyoliet- vulkaangesteente. Het geeft de wijn mineraliteit. Wij proefden een wijn, eveneens uit 2020, zoals alle anderen. Het was een mooie helder gele wijn met een ingetogen neus van appel, citroen en een kleine zoettoon. Gelagerd op grote oude houten vaten. In mond mineralig, zacht fruit en een hoog zuurgehalte. Een frisse ronde wijn met een goede smaakintensiteit. Iets mooier dan wijn 1.

Wat er wordt bedoeld met de term "groot oud hout" is dat de wijn op grote houten vaten wordt gelagerd die niets of nauwelijks nog enig aroma aan de wijn afgeven.

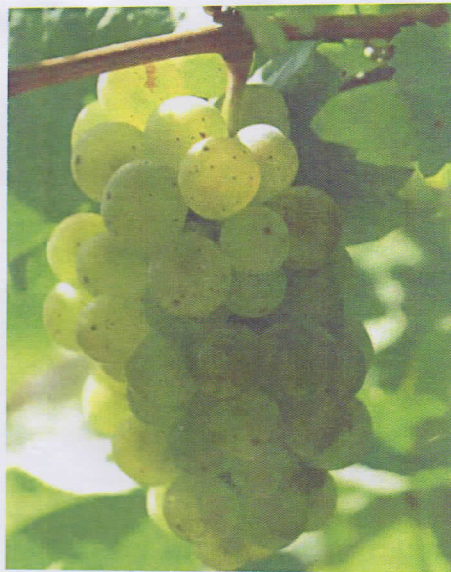
Von Bergen, Schlösseren und Burgen Schloßböckelheim komt onze volgende VDP-Ortswein. De Fransen mogen zich soms uiten in prachtige termen op de etiketten, hierin Duitsland is dat vaak van een overtreffende trap, zie de bovenstaande beschrijving. Gelukkig is deze beeldspraak er één die de lading dekt. Een wijn met 6.9 gr/l restsuiker en 7.2. gr/l zuren. 12.5 % alcohol, en dat geldt voor bijna alle wijnen deze avond.

Een fraaie wijn, rond en met een hoge smaakintensiteit, een lange afdronk met daarin een "pepertje" en wat ziltigs. Hoewel dit allemaal nu al mooi klinkt, deze wijn is pas aan zijn jeugd bezig, en het bewaren zal ongetwijfeld iets moois opleveren.

Het was een heldere lichtgele wijn met in de neus appel, citroen, kruidigheid en mineralen. Gelagerd op oude houten vaten. Een redelijk zoetgehalte en hoge zuren, rokerig. In de mond fris, rond en een hoog smaakgehalte. Een lange afdronk en een prima balans. Complexiteit redelijk.

Ampelografie

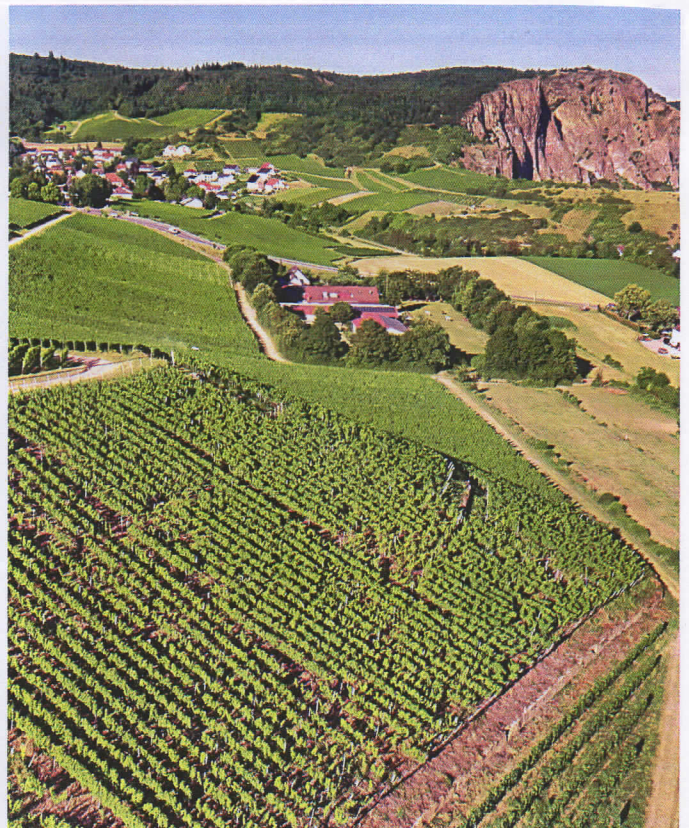
- Houdt van een koel klimaat
- Compacte trossen van kleine druiven
- Dikke schil
- In de loop van de rijping bruine vlekjes
- Late knopvorming
- Late rijping, hoog suikergehalte
- Brengt terroir tot expressie

We gaan voor onze vierde wijn naar de Traiser-Rotenfels, Erste Lage. De wijngaarden voor deze wijn zijn gelegen aan de z.g Steilen- Südhangen, steile rotsformaties. De bodem bestaat hier uit Porphyverwitterungsboden die snel opwarmen en een ideale ondergrond verschaffen aan de Rieslingdruif. De heer Crusius zegt hierover, wie de Rieslingdruif wil leren kennen, treft hier een fraaie variant daarvan, 5.6 gr/l restsuiker, 7.7 gr/l aan zuren en 12.5 % alcohol. Ook deze wijn was mooi lichtgeel in ons glas, helder en met een ingetogen neus met daarin perzik, ananas en citrus. Ietsje honing. In de mond mooie zuren en een prima zoetje. Fruittonen, zachte rondingen en toch een mooie frisheid. Een hele lange afdronk die lang blijft nahangen. Volgens insiders véééél te jong. Nu nog vrij gesloten, bewaren dus.

Hoog boven de opgestuwde loop van de Nahe bij Niederhausen ligt de Erste Lage Niederhäuser Felsensteyer, een steil aflopende heuvel met een hellingspercentage van 60%, en op het zuid-oosten gelegen. De naam Hanglehm en Tholeyer Schiefer zijn mij niet bekend (dus onvertaald), het is in ieder geval een mengsel van zand en leisteen. Eveneens uit 2020 is deze Riesling met zijn bijna goudgele kleur, helder en mooi in het glas. In de neus groene appel, meloen en ander (zoet) -fruit. Een wijn met een laag zoetgehalte 3.9 gr/l en een hoge zuurgraad, 7.5 gr/l. In de mond een ronde wijn, fris en toch vrij strak. Kruidig en met een pepertje. Een wat moeilijk te doorgronden wijn maar toch al mooi in zijn afdronk. Nog te ontwikkelen wijn om er na een paar jaar nog meer van te genieten dan we nu al deden.

De Norheimer in der Kirschheck een VDP Erste Lage heeft druiven groeien op een eveneens steile berghelling (60%) op het zuiden gelegen gronden van donkere vulkaangesteenten en Tholeyer leisteen.

STEINBERG
VDP.GROSSE LAGE®

Het levert wijnen op met veel fruittonen, fijne zuren en mineralen. Een wijn die jaren meegaat. De wijn in ons glas was mooi geel/goudgeel en helder. In de neus grapefruit en fijne zuren, citrus en minerale tonen. 3.9 gr/l restsuiker en 7,5 gr/l zuren. 13% alcohol. Volgens deze wijnboer geeft de wijn een fraaie mineraliteit. In de mond fris, rond en met een lange afdrank. Mooie zuren !

Karakter.

Ook hier kan bewaren een nog mooier resultaat geven. Voor de volgende wijn gaan we naar een berghelling die bestaat uit vulkaangesteente en Tholeyer leisteen. We hebben het dan over de wijn Norheimer in der Kirschheck VDP Erste Lage. Trocken, en het jaar 2020. Een wijn met 5,2 gr/l restsuiker en 7.6 gr/l aan zuren. De wijnbouwer geeft deze wijn, en de twee vorige een ligtijd tot 2028.

Deze wijn gaf in ons glas een mooie vrij diepe gele kleur, helder. In de neus geel fruit, citroen, grapefruit en minerale tonen en een ietsje abrikoos. Lagert op oud hout. In de mond bescheiden zoet met daarnaast mooie zuren. Hoge smaakintensiteit, breed en lang nablijvend. Mooi glas wijn!!

Voor de twee volgende en laatste wijnen gaan we een stapje hogerop de kwaliteitsladder n.l. VDP Grosse Lage. De eerste van de twee wijnen komt van de

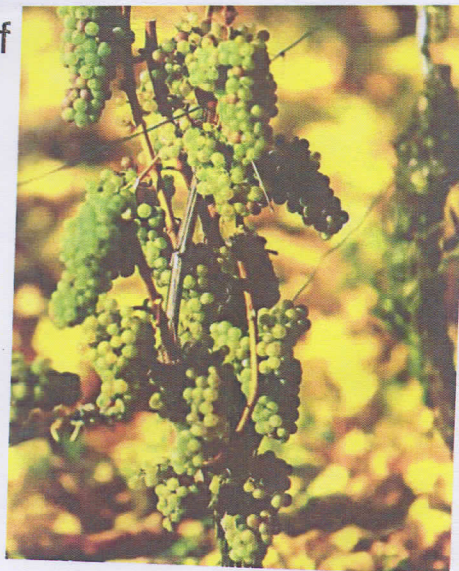
Steinberg. Deze wijngaard ligt ten westen van het dorp Traisen op een naar het zuiden gerichte heuvel. De hoogte ligt hier tussen de 250-300 meter. Slechts 1-5 ha groot (of klein) met hellingen tot 50%. De vulkanische bodem is bijzonder geschikt voor de Rieslingdruif en is

doorregen met leem, rode Porphyrr en kwarts. De zomer van 2020 vertoonde nogal verschillen van een vochtig voorjaar ging het naar een warme zomer met hoge temperaturen zodat er water moest worden aangevoerd. De Oudewijvenzomer in de herfst zorgde er voor dat er snel moest worden geoogst. Midden oktober was alles binnen. Het bracht in ieder geval een wijn voort met een mooie lichtgele kleur, glycerine. In de neus kruidigheid, perzik, abrikoos en citrus. In de mond een mooi zoetgehalte, en heerlijke zuren, licht vetzig. 2.5gr/l restsuiker en 7.5 gr/l aan zuren. 13 % alcohol. Een fraaie ronde wijn met een hoge smaakintensiteit, een lange afdrank met daarin een "pepertje" en iets ziltigs. Een mooie jeugdige wijn en nog volop in ontwikkeling.

Aroma's van de Riesling druif

- Appel
- Abrikoos
- Gras
- Passievrucht
- Perzik
- Rozen
- Rozijnen
- Caramel
- Limoen

Voor de laatste wijn van deze mooie proeverij gaan we naar de Kupfergrube GG ofwel "Grosse Lage". De terrassen van deze wijngaard liggen op een bezienswaardige bergwand welke bestaat uit o.a. Vulkangestein. We vinden hier hellingen tussen de 30 en 70%. De bovenlaag wordt gevormd door donkere mineraalrijke verweringsgesteente. Op een hoogte van 120 -150 meter wordt hier alleen de Riesling aangeplant. De wijn heeft 6.0 gr/l restsuiker en 6.9 gr/l zuren. 13%X alcohol. Het jaar is 2020.

Een heldere lichtgele wijn in ons glas, met een neus van tropisch fruit, kruiden, citrus en een vleugje honing. In de mond mooie zoettonen en goede zuren. Een rond mondgevoel, en een hoge smaakintensiteit. Fluwelig en rond. Door de betrekkelijk lage zuurgraad komt het zoet prominent naar voren. Toch wel mooi in balans en een zeer lange afdronk. Een wijn die nog in zijn schulp zit. Complex!! Nog een jaartje of vijf wegleggen.

Een fraai besluit van een interessante en mooie boeiende proeverij voorzien van fraai beeldmateriaal en een goede toelichting. Goed dat deze druif weer eens ten tonele werd gevoerd. Uiteraard kreeg de presentator in de persoon van Niels Moes zijn verdiende applaus en daarbij hoort natuurlijk ook een mooie fles. Bedankt voor de mooie avond.

KUPFERGRUBE
VDP.GROSSE LAGE®

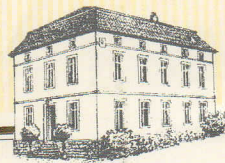

Onder de kurk

Proefnotities & Etiketten

Wat U er van dacht

DR. CRUSIUS

2020

SONNENFELS

NAHE

WIJN 1.

Land : Duitsland.
Streek : Nahe.
Gemeente : Traisen.
Prop/vit. : Dr. Crusius.
Wijn : Sonnenfels.
Kwaliteit : VDP Gutswein.
Jaar : 2020
Druiven : Riesling.
Bijz. : Vegan.

Beoordeling :
Kleur : Lichtgeel en helder.
Geur : Fris, appeltje, bloedsinaasappel.
Smaak : Vrij hoog zoet, frisse zuren. Licht bittertje. Enige mineraliteit.
Totaal : Aangename wijn met een beperkte complexiteit.

Gutsabfüllung - Weingut Dr. Crusius
D-55595 Traisen

2020

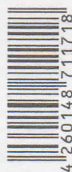
TRAISEN
RIESLING

TROCKEN

Deutscher Qualitätswein

Enthält Sulfite/Contains sulfites vegan
Product of Germany A.P.Nr. 7 775 009 17 21

12,5% vol Nahe 750 ml

4 260148 711718

DR. CRUSIUS
WEINGUT

VOM FELS
RIESLING

WIJN 2.

Land : Duitsland.
Streek : Nahe.
Gemeente : Traisen.
Prop/Vit . : Dr. Crusius.
Wijn : Vom Fels.
Kwaliteit : VDP Ortswein.
Jaar : 2020
Druiven : Traisen Riesling.

Beoordeling :

Kleur : Iets meer geel. Helder.
Geur : Zoettoon, geel fruit. Mineralig.
Smaak : Zoeten in orde, zuren prima. Groene appel.
Citroen.
Totaal : Lekker Riesling, fris en een goede smaak-intensiteit. Prima wijn.

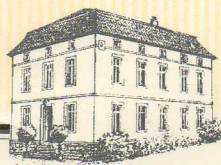

WIJN 3.

Land : Duitsland.
Streek : Nahe.
Gemeente : Traisen.
Prop./Vit. : Dr. Crusius.
Wijn : Von Bergen „Schlössern und Burgen”.
Kwaliteit : VDP Ortswein.
Dom/Chât : Dr. Crusius.
Jaar : 2020
Druiven : Riesling.
Bijz. :

Beoordeling :

Kleur : Mooie lichtgele kleur, beetje meer dan 1.
Geur : Geel fruit, abrikozen. Mineralig.
Smaak : Appel, citroen, kruidigheid en mineraliteit.
Goede zoeten en mooie zuren.
Totaal : Fris in de mond met mooi fruit. Lange afdrank. Redelijk complex.

DR. CRUSIUS

— 2020 —

TRAISSER ROTENFELS
RIESLING TROCKEN

NAHE

WIJN 4

Land	: Duitsland.
Streek	: Nahe.
Gemeente	: Traisser.
Prop./Vit.	: Dr. Crusius.
Wijn	: Traisser Rotenfels.
Kwaliteit	: VDP Erste Lage.
Jaar	: 2020.
Druiven	: Riesling.
Beoordeling	:
Kleur	: Lichtgeel, helder en mooi.
Geur	: Citrus, ananas, abrikoos. Kruiden.
Smaak	: Mooie zuren en klein zoetje. Toetsje honing.
Totaal	: Fruittonen, mineralig. Goede frisheid. Zachte rondingen en toch frisheid. Volgens kenners te jong.

DR. CRUSIUS

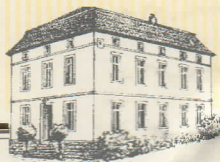
2020

NIEDERHÄUSER FELSENSTEYER
RIESLING TROCKEN

NAHE

WIJN 5.

Land	: Duitsland.
Streek	: Nahe.
Gemeente	: Traiser.
Prop/Vit.	: Dr. Crusius.
Wijn	: Niederhäuser- Felsensteyer.
Kwaliteit	: VDP Erste Lage.
Druiven	: Riesling.
Jaar	: 2020.
Beoordeling	:
Kleur	: Helder lichtgeel.
Geur	: Groene appel, meloen en mirabellen.
Smaak	: Mineralig. Kruidig, pepertje. Vrij strak in de mond. Mooie zuren.
Totaal	: Lange afdronk. Blijft mooi hangen. Hoge zuren. Bewaren!

DR. CRUSIUS

2020

NORHEIMER IN DER KIRSCHHECK
RIESLING TROCKEN

NAHE

WIJN 6.

Land : Duitsland.
Streek : Nahe.
Gemeente : Traiser.
Prop./Vit. : Dr. Crusius.
Wijn : Norheimer in der Kirschheck.
Kwaliteit : VDP Erste Lage.
Jaar : 2020.
Druiven : Riesling.

Beoordeling :

Kleur : Helder licht goudgeel.
Geur : Citrus, mineralig, grapefruit.
Smaak : Redelijk hoog zoet, zuurgraad hoog. Fris in de mond.
Totaal : Hoge smaakintensiteit, lange afdronk. Fraaie zuren. Breed. Mooi!

DR. CRUSIUS

2020

STEINBERG GG

NAHE

WIJN 7.

Land : Duitsland.
Streek : Nahe.
Gemeente : Traiser.
Prop./Vit. : Dr. Crusius.
Wijn : Steinberg GG.
Kwaliteit : VDP . Grosse Lage.
Druiven : Riesling.
Jaar : 2020

Beoordeling :
Kleur : Mooi goudgeel, helder. Glycerine.
Geur : Tropisch fruit. Kruidenrij. Abrikoos, citrus.
Smaak : Zachte zuren, zoeten vrij hoog. *Peperkje. "Zilt"*
Totaal : In de mond vrij rond, licht vet. Fraai fruit en mooie balans zuren/zoeten.
Door de lagere zuren komen de zoeten meer naar voren. Mooi ! Bewaren.

DR. CRUSIUS

2020

KUPFERGRUBE GG

NAHE

WIJN 8.

Land : Duitsland.
Streek : Nahe.
Gemeente : Traisen.
Prop./Vit. : Dr. Crusius.
Wijn : Kupfergrube GG.
Kwaliteit : DP Grosse Lage.
Druiven : Riesling.
Jaar : 2020.

Beroordeling :
Kleur : Helder lichtgeel. Mooi.
Geur : Tropisch fruit. Ananas, citrus. Toefje honing.
Smaak : Fraaie zuren en zoeten, beide hoog. Zacht fluweel.
Totaal : Mooie zoet/zuurverhouding. Veel te jong/gesloten. Beauty in de dop!